



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
імені Г.С. СКОВОРОДИ  
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ  
імені Г. С. СКОВОРОДИ

## НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

### Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної  
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,  
молодих учених

*13 травня 2021 року*

Харків 2021

**Головний редактор:**

**Бойчук Ю. Д.** – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

**Редакційна колегія:**

**Бережна С. В.** – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Башкір О. І.** – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Боярська-Хоменко А. В.** – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Жерновникова О. А.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Коробкіна О. Г.** – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Божко О. О.** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

**Макітренко К. О.** – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою  
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди  
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

**Наука та освіта в дослідженнях молодих учених** [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

## СЕКЦІЯ 2. Освітологічні дискурси в підготовці майбутніх фахівців

### ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

*В.В. Вітченко*

здобувач другого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди  
м. Харків

У сучасному світі дошкільне виховання є фундаментом для забезпечення безперервної освіти в Україні. Останнім часом відбулися перетворення та трансформація у поглядах на роль освітнього процесу, ставлення до дошкільного періоду життя й навчання дітей раннього віку. Тому сучасне українське суспільство має потребу в педагогах, які б забезпечували якісний розвиток та освіту дітей на сучасному рівні, сучасними методами.

У Базовому компоненті дошкільної освіти представлена модель освітнього процесу, відповідно до якої у взаємодії вихователя та дитини мають переважати ігрові завдання, практичні дії, спостереження, а не тривалі пояснення, притаманні навчальній формі організації занять. Відтак важливо, щоб майбутні вихователі в професійній підготовці у закладах вищої освіти оволоділи особливими знаннями та вміннями педагогічної взаємодії, які дозволять їм розв'язувати професійні завдання. Це, з одного боку, опанування методик дошкільного виховання, а з іншого – оволодіння способами ефективної взаємодії дитячого простору з простором взаємозв'язків дорослого, уміння здійснювати не вплив, а взаємодію з дитиною для її соціалізації в контексті освітніх ліній. Отже вихователь-професіонал повинен бути компетентним у всіх сферах життя, щоб надати дітям не тільки знання, а й сформувати особистість, здатну до аналізу та творчого мислення. Вихователь має бути продвинутим, гнучким, цікавим, зарядженим та дуже компетентним.

Відповідно до умов сьогодення одним із пріоритетних напрямів розвитку вищої освіти є пошук шляхів оновлення змісту й удосконалення технології організації навчально-виховного процесу, підвищення його ефективності, використання новітніх технологій навчання.

Науковці Г. Беленька О. Богініч, А. Богуш, Н. Гавриш, О. Коваленко, Т. Піроженко стверджують, що актуалізація проблеми підготовки майбутніх вихователів до використання сучасних технологій пояснюється кількома причинами, по-перше, економічними (відповідь на вимоги ринку праці, адже інформаційне суспільство потребує не лише системного й систематичного пізнання, оновлення інформації особистістю, а й активного освоєння нових видів діяльності професіоналом упродовж його фахової життєтворчості); по-друге, соціокультурними (конструювання соціокультурних відносин між вихователями та дітьми на основі врахування особистісних та культурологічних факторів); по-третє, науковими (урахування нового типу раціональності для

осмислення духовної та матеріальної діяльності); по-четверте, освітніми (реалізація основних положень чинних програм розвитку дошкільників).

У сфері навчання мови і мовлення існують певні інновації, сучасні методики, які допоможуть майбутньому вихователю злагоджено, цікаво побудувати заняття з розвитку мовлення. Серед них можна назвати такі:

✓ інноваційна методика розвитку мовленнєвої компетентності дошкільників А. М. Богуш;

1. технологія мовленнєво-творчого розвитку Н.В. Гавриш;

✓ технологія формування мовленнєвого розвивального середовища А. М. Гончаренко;

✓ шляхи вдосконалення зв'язного мовлення дошкільників на основі упровадження технології розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера (ТРВЗ);

✓ шляхи розвитку мовлення дошкільників засобами ейдетики (І. Матюгін, Л. Айзенварг, Є. Антощук, І. Рибнікова, Т. Слоненко та інші);

✓ технологія раннього навчання грамоти Г. Домана, О. Декролі, В. Ліщука;

✓ складова методика навчання грамоти М. Зайцева;

✓ розвиток мовлення засобами інформаційно-комунікаційних технологій тощо.

Так, наприклад, оволодівши прийомами мнемотехніки, майбутнім вихователям буде значно легше дисциплінувати дітей, навчити їх основним нормам і правилам поведінки в закладі дошкільної освіти, в громадському транспорті, дотримуватися правил гри та поліпшити роботу на заняттях з розвитку мовлення. Засоби мнемотехніки є надзвичайно ефективними в збагаченні словникового запасу дітей, під час розучування віршів напам'ять, переказу художніх творів, складання власних розповідей.

Уміле використання вихователями засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) допомагає розвинути в дошкільників кмітливість, творчу уяву, зв'язне мовлення. На сучасному етапі надзвичайно актуальним є питання щодо вивчення стимулюючих можливостей використання ІКТ з метою розвитку мовлення дошкільників. Педагогами-практиками накопичено значний досвід упровадження ІКТ в логопедичну роботу, який засвідчує їх ефективність і доцільність застосування поряд із традиційними методами навчання.

Оволодіння вихователем сучасними технологіями навчання грамоти дошкільників сприяє реалізації в освітньому процесі індивідуального та диференційованого підходів.

Отже, використання інноваційних технологій у роботі вихователів дозволяє якісно покращити освітнє середовище, що сприяє розвитку мовлення дошкільників. Тому одним із важливих напрямів підготовки студентів зі спеціальності дошкільна освіта є ознайомлення їх із теоретичними засадами мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку і набуття ними практичних умінь упровадження в систему роботи сучасних закладів дошкільної освіти новітніх технологій. Забезпечення такої підготовки передбачає введення в освітню програму ЗВО спецкурсу «Сучасні технології мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку».

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД ПЛАНУВАННЯ У ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ .....	55
<b>Ткаченко В. І.</b>	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ .....	57
<b>Толок Д.В.</b>	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ .....	59
<b>Харченко А.П.</b>	
СПЕЦІФІКА ІНТЕГРАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	61
<b>Хомук Ю. С.</b>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК SOFT SKILLS У ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ .....	63
<b>Холявко Н.І.</b>	
НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ .....	65
<b>Черненко А.В.</b>	
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ .....	67
<b>Чернявська А.Ю., Чернявська М.В.</b>	
МУЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ .....	69
<b>СЕКЦІЯ 2. Освітологічні дискурси в підготовці майбутніх фахівців .....</b>	
<b>Вітченко В.В.</b>	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ .....	71
<b>Дуб Н.Є., Головчак М.І.</b>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ .....	73
<b>Дубовик Б.М., Семченко А.О.</b>	
АНГЛІЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ СЛЕНГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ...	75
<b>Ковальова М. В.</b>	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ ТЕМИ МАЛЮВАННЯ В КОЛІ ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ .....	77
<b>Коновал Є.В.</b>	
РОЗШИРЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОБІЗНАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗНАНЬ ПРО РОДИННІ Й ДРУЖНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ДИТЯЧИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ.....	79